This document was translated from English by machine and may contain mistakes. The English original is at https://www.novaracg.com/2026/07/12/the-governance-gap-at-scale-institutional-trust-commercial-transformation-and-the-sorenson-question/.

Ölçekte Yönetişim Açığı: Kurumsal Güven, Ticari Dönüşüm ve Sorenson Sorusu

Heather Grizzle · July 12, 2026

Sorenson, VRS sağlayıcılığından yapay zeka çeviri geliştiriciliğine geçtikçe, yönetişim boşluğu büyüyor. Riski, hesap verebilirliği ve Deaf haklarını kim değerlendiriyor?

İçindekiler

1. Açıkça Sinyali Verilmiş Stratejik Bir Dönüşüm
2. Bir Yönetişim Değişkeni Olarak Ölçek
3. Niyet, Piyasa Davranışı ve İkame Sorunu
4. Çözümlenmemiş Kurumsal Sorular
5. Sorumluluk Olarak Güven

Onlarca yıl boyunca Sorenson, Sağır toplumunun kurumsal manzarası içinde kendine özgü bir konum işgal etti. İtibarı, geleneksel anlamda ürün yeniliği üzerine inşa edilmemişti. Tercümanlar, aktarım altyapısı ve Sağır bireylerin işitenlerin dünyasında iletişim kurmasını sağlayan işletimsel mimari üzerine inşa edilmişti. Pek çok kullanıcı için Sorenson, öncelikle bir teknoloji şirketi olarak algılanmıyordu. Erişilebilirlik ekosisteminin kurucu bir parçası olarak algılanıyordu. Bu ayrım tesadüfi değildir. Bu türden kurumsal güven yavaş yavaş, yıllar süren tutarlı hizmet sunumu yoluyla birikir ve bir kuruluşun sahip olabileceği en önemli varlıklardan biri haline gelir. Aynı zamanda sıradan ticari işletmelerin taşımadığı yükümlülükler de doğurur.

Bu düzeyde birikmiş güvene sahip bir kuruluş yapay zekâya saldırgan bir şekilde yöneldiğinde, kamusal tartışma yalnızca ürün duyurularıyla sınırlı kalamaz. Yönetişim sorularını sormak zorundadır.

Açıkça Sinyali Verilmiş Stratejik Bir Dönüşüm

Sorenson'ın yönelim değişikliği belirsiz olmamıştır. Ocak 2025'te şirket hem OmniBridge'i hem de Hand Talk'ı satın aldı ve her iki işlemi de açıkça yapay zekâ destekli işaret dili çevirisine yönelik stratejik yatırımlar olarak tanımladı. OmniBridge, ASL (Amerikan İşaret Dili) kullanıcıları ile İngilizce konuşanlar arasında çift yönlü, gerçek zamanlı iletişimi mümkün kılan bir platform olarak nitelendirildi. Hand Talk ise avatar tabanlı yapay zekâ işaret dili üretim yeteneklerini kattı. Her iki satın alma da keşif amaçlı bir araştırma olarak sunulmadı. Her ikisi de otomatik işaret dili çevirisini hızlandırmaya ve Sorenson'ın erişilebilirlik teknolojisinin bir sonraki neslindeki konumunu sağlamlaştırmaya yönelik kasıtlı bir çabanın bileşenleri olarak tanımlandı.

Bu gidişat sürdü. Nisan 2026'da Sorenson, iki adet yapay zekâ İşaret Dili Çevirisi kavram kanıtlama sistemini kamuoyuna duyurdu. Birincisi, metin ve video içeriğini insansı bir avatar aracılığıyla Amerikan İşaret Diline dönüştürüyor. İkincisi ise ASL'yi gerçek zamanlı olarak tanıyıp İngilizce metne dönüştürüyor. Sorenson'ın bu sistemlere ilişkin kendi nitelendirmesi, bunların insan tercümana gerek kalmadan Sağır işaret dili kullanıcıları ile işiten bireyler arasında akıcı bir konuşmayı mümkün kıldığını belirtiyor. Belirlenen dağıtım bağlamları arasında müşteri hizmetleri gişeleri, perakende mekânları, ulaşım merkezleri, ağırlama ortamları ve iş yeri iletişimleri yer alıyor.

Pazarlama söylemi tanıdık: kapsayıcılık, verimlilik, genişletilmiş erişim, azaltılmış iletişim engelleri. Sorenson ayrıca, karmaşık ve bağlam açısından zengin iletişim için profesyonel tercümanların vazgeçilmez olmaya devam ettiğini tutarlı bir şekilde belirterek yapay zekâyı ikame edici değil tamamlayıcı olarak konumlandırıyor. Bu çerçeveleme tamamen samimi olabilir. Sorun şu ki, yönetişim çerçeveleri samimiyet varsayımı üzerine inşa edilemez. Niyetler ile sonuçların birbirinden ayrıştığı, piyasaların güvencelerden ziyade teşviklere göre davrandığı ve bir şirketin beyan ettiği konum ile bir kurumun satın alma kararı arasındaki boşluğun önemli olabileceği varsayımı üzerine inşa edilmelidir.

Bir Yönetişim Değişkeni Olarak Ölçek

Sorenson'ın ortaya koyduğu yönetişim sorunu, daha küçük yapay zekâ işaret dili girişimlerinin ortaya koyduğu sorunla eşdeğer değildir. Sorenson, gelişmekte olan bir

pazarda yol alan bir girişim değildir. Sağır iletişim erişimi etrafında inşa edilmiş şimdiye kadarki en büyük kuruluşlardan biridir; yılda yüz milyonlarca tercüme edilmiş ve altyazılı etkileşimi kolaylaştırmakta ve işletimsel altyapısı genelinde binlerce tercüman istihdam etmektedir. Herhangi bir sektörde, Sağır ve işiten bireylerin gerçek dünyadaki tüm bağlamlarda nasıl iletişim kurduğuna dair karşılaştırılabilir kurumsal bilgiye sahip çok az kuruluş vardır. Bu ölçekte karşılaştırılabilir operasyonel deneyime veya erişilebilirlik satın alma pazarlarında karşılaştırılabilir etkiye sahip kuruluşlar ise daha da azdır.

Bu bağlamda ölçek, yalnızca ticari bir değişken değildir. Bir yönetişim değişkenidir. Bir kuruluşun belirli bir kurumsal ekosistem içinde ne kadar büyük ve etkili olduğu, stratejik kararlarının anlamının o ölçüde artması ve bağımsız denetimin yerine geçecek bireysel güvencelerin o ölçüde yetersiz kalması anlamına gelir. Daha küçük bir tedarikçinin işaret dili yapay zekâsı alanına girmesi meşru yönetişim soruları doğurur. Sorenson'ın kurumsal ölçeğine sahip bir tedarikçinin aynı alana girmesi, bu soruları niteliksel olarak farklı bir aciliyet düzeyinde gündeme getirir.

Kritik soru artık Sorenson'ın yapay zekâ çeviri sistemleri geliştirecek teknik ve örgütsel kapasiteye sahip olup olmadığı değildir. Bu soru yanıtlanmıştır. Kritik soru, Sorenson'ın hedef pazarlar olarak belirlediği ortamlarda yaygın dağıtım gerçekleşmeden önce bu sistemlerin sonuçlarını değerlendirecek yeterli bağımsız yönetişim altyapısının var olup olmadığıdır.

Bu bağlamda ölçek, yalnızca ticari bir değişken değildir. Bir yönetişim değişkenidir.

Niyet, Piyasa Davranışı ve İkame Sorunu

Sorenson'ın yapay zekânın insan tercümanların yerine geçmek yerine onları tamamladığı yönündeki beyan edilmiş konumu, ne reflekssel bir kabulü ne de reflekssel bir reddi hak eder. Yapısal bir analizi hak eder.

Bir şirket, iyi niyetle, insan tercümanlığın önceliğine dair kamusal bir bağlılığı sürdürürken aynı zamanda satın alan kurumların ikame olarak değerlendirdiği araçlar üretebilir. Bunlar birbiriyle çelişen sonuçlar değildir. Bir tedarikçinin beyan ettiği niyet ile bir piyasanın mevcut ürünlere verdiği tepki arasındaki ayrımı yansıtırlar. Sağlık sistemleri, eğitim kurumları, kamu kurumları ve özel işverenler

sürekli maliyet baskıları altında faaliyet gösterir. İnsan tercümanlık hizmetlerinin bir kısmı maliyetle otomatik bir çözüm mevcut hale geldiğinde, ikameye yönelik kurumsal teşvikler tedarikçi teşviki gerektirmez. Bunlar satın alma mantığından doğar.

Dolayısıyla yönetişim boşluğu Sorenson'ın niyetinde değil, bu niyet ile teknolojiyi uygulayacak kurumların davranışı arasındaki boşlukta bulunmaktadır. Yapay zekâ işaret dili sistemleri düşük riskli ortamlarda yeterince tanıdık hale geldiğinde, uygulamayı daha yüksek riskli bağlamlara genişletme yönündeki kurumsal baskı spekülatif değil öngörülebilir bir sonuçtur. Perakende ve ağırlama uygulamaları, teknolojiye kurumsal bir rahatlık yaratır. Bu rahatlık, genişletilmiş kullanım için savunuculuk üretir. Satın alma görevlileri, bir ulaşım merkezinde yeterli performans gösteren bir sistemin klinik bir kabul görüşmesi veya bir istihdam uyuşmazlığı duruşması için uyarlanıp uyarlanamayacağını sorar. Sektörler genelindeki teknoloji benimseme tarihi, bu genişleme dinamiğinin yalnızca tedarikçi güvenceleriyle güvenilir bir şekilde yönetilebileceğine dair çok az kanıt sunmaktadır.

Bu ortam için tasarlanan yönetişim çerçeveleri, mevcut dağıtım niyetlerinin en iyimser yorumuna göre değil, gerçek teşvik yapılarına ve olası piyasa seyirlerine göre kalibre edilmelidir.

Çözümlenmemiş Kurumsal Sorular

İşaret dili yapay zekâsı ekosisteminin merkezindeki yönetişim boşluğu öncelikle teknik bir sorun değildir. Kurumsal bir sorundur ve bu, tatmin edici yanıtlar olmaksızın kalan sorularda en açık biçimde yansımaktadır.

- Önerilen dağıtım ortamlarının tamamında yapay zekâ işaret dili çeviri sistemlerinin doğruluğunu ve güvenilirliğini bağımsız olarak kim değerlendiriyor?
- Sağlık, hukuk, eğitim ve kamu bağlamlarında dağıtım için asgari performans eşiklerini kim belirliyor?
- Önemli ortamlarda iletişim kopuklukları yaşandığında arızaları kim araştırıyor?
- Satın alma bağlamlarında yapılan performans iddialarını kim denetliyor?
- Dağıtım standartlarını şekillendirecek politika tartışmalarında Sağır kullanıcıların çıkarlarını kim temsil ediyor?

- Yapay zekâ işaret dili uygulamasının ticari faydalarını yaşayan kuruluşların, yeterli performansın ne olduğunu tanımlayan başlıca sesler olmamasını kim sağlıyor?

Bu sorular soyut değildir. Ölçekte sorumlu bir dağıtımın işletimsel ön koşullarıdır. Bunların mevcut kamusal söylemde yer almaması küçük bir ihmal değildir. Alanın karşı karşıya olduğu merkezi yönetişim sorunudur.

Sorenson'ın SLxAI ile ilgili sektör etkinliklerine katılımı ve daha geniş işaret dili yapay zekâsı ekosistemi tartışmaları içindeki görünür konumlanması, alanın henüz yeterince ele almadığı bir karmaşıklık boyutu eklemektedir. Yönetişim alanındaki diğer ticari aktörlerin ortaya koyduğu yapısal endişede olduğu gibi, burada mesele katılımın kendisi değildir. Mesele, işaret dili yapay zekâsı için normatif ve politika manzarasını şekillendiren kurumsal forumların, bu forumların varacağı sonuçlardan fayda sağlayacak ticari çıkarlardan yeterince bağımsız olup olmadığıdır.

Sorumluluk Olarak Güven

Sorenson'ın dünyanın en büyük Video Aktarım Hizmeti sağlayıcısından aktif bir yapay zekâ işaret dili çevirisi tedarikçisine dönüşümü, kendi başına bir kurumsal başarısızlık kanıtı değildir. Daha kesin bir ifadeyle kurumsal karmaşıklık diye tanımlanabilecek bir şeyin kanıtıdır: Sağır iletişim tarihinin en güvenilir kuruluşlarından bazılarının, yönetişimi hâlâ belirsiz kalan teknolojilerin tedarikçisi haline geldiği bir manzara.

Bu karmaşıklık olumlu sonuçları dışlamaz. Ancak bağımsız yönetişimi daha az değil, daha acil hale getirir. Sorenson'ın onlarca yıl boyunca Sağır toplumu içinde biriktirdiği güven, gerçek bir kurumsal varlıktır. Aynı zamanda gerçek bir yönetişim sorumluluğudur. Bu güvenden faydalanmış kuruluşlar, ürünlerini bağımsız olarak değerlendirebilecek denetim yapılarının geliştirilmesini desteklemek, ticari hırslarıyla aynı ölçekte işleyen hesap verebilirlik mekanizmaları kurmak ve erişilebilir iletişime bağımlı toplulukların, bu iletişimin aracılık edildiği koşullar üzerinde anlamlı bir etki sahibi olmaya devam etmesini sağlamak yükümlülüğünü taşır.

İşaret dili yapay zekâsının geleceği, tek bir ürünün kalitesiyle belirlenmeyecektir. Bu ürünlerin faaliyet gösterdiği ekosistemi çevreleyen yönetişim yapılarının kalitesiyle belirlenecektir. Bu yapılar, yalnızca dağıtımdan kâr elde edecek konumda olan

kuruluşlar tarafından değil, sonuçlarıyla yaşaması beklenen topluluklar tarafından inşa edilmelidir.

TİPS

Know something about a sign language AI system that the public should know? Send it to tips@novaracg.com. Every tip is read by me and kept confidential. If you work in the UK, writing to us is not by itself a protected disclosure under the Public Interest Disclosure Act 1998, so before you share employer information, check your options with Protect (protect-advice.org.uk), the free whistleblowing advice line.

SUPPORT NCG

NCG does this work without vendor money, so our findings stay ours. If it has been useful to you, you can support NCG's independent work here. NCG is a for-profit company, not a charity. Contributions are not tax-deductible and buy no service or influence.

Nasıl alıntılanır

Grizzle, H. M. (2026, July 12). Ölçekte Yönetişim Açığı: Kurumsal Güven, Ticari Dönüşüm ve Sorenson Sorusu. Novara Consulting Group. https://www.novaracg.com/tr/2026/07/12/the-governance-gap-at-scale-institutional-trust-commercial-transformation-and-the-sorenson-question/